

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Красимира Атанасова Димитрова

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас

*член на научно жури по конкурс за заемане на академична длъжност
„Доцент“*

в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас

*в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално
направление 1. 2. Педагогика, научна специалност „Методика на обучението
по български език и литература в детската градина и началното училище“*

В конкурса за „Доцент“, обявен от Държавен вестник, бр. 45 от 17.06. 2022 г., за нуждите на катедра „Педагогика и методика на обучението“ към Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева - преподавател в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас.

1. Общо представяне на получените материали

Настоящото становище е изготвено въз основа на заповед РД 244 от 15.09.2022 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас. Представените от гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева документи и материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Главен асистент доктор Пенка Кръстева Вълчева е родена на 4.04.1981 г. в град Ямбол.

2010 г. – ОКС „Бакалавър“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, професионална квалификация педагог, детски и начален учител.

2012 г. – ОКС „Магистър“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, магистърска програма „Алтернативни педагогически технологии в

детската градина и началното училище“, специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, професионална квалификация магистър-педагог.

2014 г. – курс на обучение по „Сугестология“ и „Сугестопедия“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас, квалификация „Сугестопедагог“.

2017 г. – ОНС „Доктор“ в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....., докторска програма „Методика на обучението по български език и литература“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Преминати обучения за повишаване на квалификацията на теми: „Работа със софтуер за виртуална и добавена реалност“, „Работа в електронна образователна платформа Мудъл и виртуални класни стаи“, „Социални иноватори“.

Професионална реализация на гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева:

- 2010 г. в ЦДГ № 2 „Ханс Кристиан Андерсен“, детски учител. През този период гл. ас. д-р Пенка Вълчева активно се включва в разработката на редица проблеми: „Планиране и подготовка на образователния процес“, „Провеждане на възпитателно-образователната дейност“, „Диагностика на постиженията и развитието на децата“, „Опазване на живота и здравето на децата“.

- 09.2011-12.2011 – НБУ „Михаил Лъкатник“ - гр. Бургас, възпитател където развива въпроси, отнасящи се до планиране, подготовка и провеждане на самоподготовка в полуинтернатна група /занималня/ за ученици от първи клас.

- 03.2012 до 06.2012 г. работи като учител в начален етап в ОУ „Христо Ботев“, кв. Долно Езерово - гр. Бургас.

- В периода 2012 – 2018 г. – детски учител в в ЦДГ № 20 „Златното ключе“, ЧОУ „Бъдеще“ - гр. Пловдив, като учител в начален етап; ЧОУ „Бургас“, учител в начален етап и ЦДГ № 20 „Златното ключе“ - гр. Бургас като детски учител.

- 25.09.2018 г. – асистент, катедра „Педагогика и методика на обучението“, Университет Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас.

- 19.10.2020 г. – главен асистент, катедра „Педагогика и методика на обучението“, Университет Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Бургас.

Гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева провежда обучение със студентите от специалност „Предучилищна и начална училищна педагогика“, „Предучилищна педагогика и чужд език“ и „Начална училищна педагогика и чужд език“. Научноизследователските ѝ интереси са в областта на Методиката на обучение по български език и литература.

3. Характеристика на учебната дейност на кандидата

Преподавани учебни дисциплини от гл. ас. д-р Пенка Вълчева:

- „Методика на обучението по български език и литература в детската градина“ в ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП и ПУПЧЕ;
- „Методика на обучението по български език и литература в началното училище“, специалност ПНУП и НУПЧЕ;
- „Сравнително образование“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПУПЧЕ;
- „Литературно обучение в условията на билингвизъм“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП, редовна и задочна форма на обучение;
- „Киноизкуство и литературно обучение“, ОКС „Бакалавър“, специалност НУПЧЕ;
- „Предучилищна педагогика“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП и ПУПЧЕ;
- „Приобщаващо образование“, ОКС „Бакалавър“, специалност ПНУП, ПУПЧЕ, НУПЧЕ, СП.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научната продукция на кандидат се състои от 23 научни труда:

- 1 самостоятелна монография;
- 1 книга на базата на защитен дисертационен труд;
- 1 университетски учебник в съавторство;
- 1 университетско учебно пособие в съавторство;
- 2 учебни пособия в съавторство, които се използват в системата на предучилищното образование;
- 17 публикации, от които 16 самостоятелни и една в съавторство, като една от публикациите е на английски език.

Гл. ас. д-р Пенка Вълчева участва като член на екип в два вътрешноуниверситетски, научно-изследователски проекта и два национални образователни проекта.

Представени са 14 цитата.

Основни области, в които се проявяват професионалните интереси на гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева, са отразени в публикуваните материали, както следва:

- **езиково обучение в предучилищна възраст** (№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 от представените публикации),
- **литературно обучение в предучилищна възраст** (№ 13, 14, 15, 16 17, 18 от приложените публикации) и
- **приемственост в обучението по български език и литература между детската градина и началното училище** (№ 19, 20, 21, 22, 23).

Монографичното изследване на гл. ас. д-р Пенка Вълчева „Приложение на мнемоничния метод в предучилищна възраст (при възприемане и изучаване на лирическа творба)“ е естествено продължение на нейните научни интереси и търсения. Предмет на проучване е възприемането и пресъздаването на лирическо произведение при литературното обучение в предучилищна възраст. Изследва се способността да се чувства ритмична организация на думите в стихотворната форма и възможностите за усъвършенстване на вербалната памет при познавателната дейност и работата с литературната творба. Описани са открити се проблеми при литературното обучение в предучилищна възраст – доминиращата роля на заучаването и възпроизвеждането на литературната творба, недостатъчният анализ и обобщения.

На тази база и открити се проблеми, гл. ас. д-р Пенка Вълчева предлага методически алгоритъм за възприемане и пресъздаване на лирическо произведение с помощта на мнемотаблица. Чрез предложения алгоритъм авторът изследва влиянието ѝ върху значението и възпроизвеждането на текста. Използва се авторска диагностична процедура за отчитане на езиковото разбиране и езиковата продукция на децата.

В теоретичната част на монографията е направена обосновка и обзор на психологическа и педагогическа литература по проблема. Описани са специфичните особености в развитието на паметта при познавателния процес

в предучилищна възраст и приложението на мнемоничния метод в езиковото обучение на децата. Предложен е модел на методически подход към лирическото произведение в предучилищна възраст, в който е отделено специално внимание на жанровите особености на лириката за деца. Представени са резултати от авторско проучване върху утвърдените в педагогическата практика методи и похвати за работа с лирическо произведение.

В практическата част на монографията е представено експериментално изследване върху уменията на децата да заучават и възпроизвеждат наизуст лирическо произведение. Методиката на изследване се прилага при експериментална и контролна група. Проследяват се равнищата на самостоятелност, плавност и ритмичност в изпълнението на децата, като същевременно отчита броя и естеството на допуснатите грешки. Анализът на получените резултати категорично доказва ефективността на мнемотаблицата в процеса на заучаване и възпроизвеждане наизуст на лирическо произведение при децата от предучилищна възраст.

Предложеният модел е насочен към студенти и детски учители и ще окаже голяма методическа подкрепа при тяхната дейност с деца от предучилищна възраст. Моделът има практическа насоченост, която цели да подпомогне децата да разбират и осмислят характеристиките и специфичните особености на лирическата творба, да усетят нейната сила и въздействие, да открият нови възможности за себеизразяване и личностна изява, да развият въображението си, творческото си мислене и изобразителните си представи.

4. Оценка на личния принос на кандидата

В представените публикации и монографичния труд могат да се открият редица научни и приложни приноси за обогатяване на педагогическата практика. В монографичното изследване се наблюдава оригиналност на научните търсения, системност при подготовката и провеждане на експерименталната част, задълбочен анализ и конкретни изводи и обобщения.

Приносен момент от монографичния труд е в неговата практическа приложимост и възможност за имплементиране в практиката. Чрез предложените методи и подходи децата могат с успех да заучават, възприемат и осмислят лирична творба. При реализацията на модела се наблюдават акценти, свързани с мотивацията, личностната изява, инициативността, креативността при децата.

При публикационната дейност, представена от гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева се откроява актуалност на поставените теми, оригиналност при изследванията, систематична изследователска работа, творчески поглед, умело съчетаване на стандартни и специфични изследователски методи. Наблюдава се логична структура на изложение и отлично владение на научната терминология. Използваният език е прецизен, точен и достъпен за читателската аудитория.

Предложената публикационна дейност от гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева показва богат емпиричен опит, който е натрупан в резултат на взаимодействие с деца и детски учители. Личният принос в разглежданите теми е значим.

5. Заключение

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях приноси, потвърждавам, че научните постижения са в съответствие с минималните национални изисквания и с допълнителните изисквания по Приложение 1, Област 1. Педагогически науки от ПУРПНСЗАД в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности.

Описаната научна и практико-приложна дейност и представените публикации ми дават основание да препоръчам на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, да **избере гл. ас. д-р Пенка Кръстева Вълчева на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 1. 2. Педагогика - Методика на обучението по български език и литература в детската градина и началното училище, при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас.**

04.11.2022 г.

гр. Бургас

доц. д-р Красимира Димитрова